

מ"ת 23947/07/23 - מדינת ישראל נגד מיכאל פיין (עציר)

בית המשפט המחוזי בירושלים

מ"ת 23947-07-23 מדינת ישראל נ' פיין(עציר)

בפני כבוד השופט אלעזר נחלון
מבקשת מדינת ישראל
נגד מיכאל פיין (עציר)
משיב

החלטה

א. כללי

1. לפניי בקשה למעצר המשיב עד למתן החלטה בעתירה להכריז עליו כבר הסגרה.

ב. העתירה ובקשת המעצר

2. ממשלת ארה"ב ביקשה מממשלת ישראל להסגיר לידיה את המשיב, על מנת להעמידו לדין בעבירות של הונאה באמצעים אלקטרוניים והונאת בנקים. על פי הנטען, בין חודש יולי 2016 לחודש פברואר 2019 חברות שבבעלות המשיב קיבלו הלוואות ממספר בנקים ומוסדות פדרליים בארה"ב, על בסיס מצגי שווא שהציג בפניהם המשיב בנוגע לרווחיות נכסי החברות, תפוסת השוכרים בהם ועוד. סכום ההונאה הנטען עולה על 28 מיליון דולר.

3. בעקבות בקשת ההסגרה, עתרה המבקשת להכריז על המשיב בר הסגרה, מכוח סעיף 3(ב) לחוק ההסגרה התשי"ד-1954 (להלן: חוק ההסגרה או החוק). בד בבד עם הגשת העתירה נתבקש לעצור את המשיב עד להחלטה בה, מכוח סעיף 5 לחוק. נטען כי עילות המעצר הן החשש להימלטות המשיב מאימת הדין ומסוכנותו.

4. המשיב מצידו לא חלק על קיומה של התשתית הראייתית הנדרשת לצורך מעצרו. עם זאת, המשיב חלק על קיומן של עילות מעצר או על כך שעוצמתן מצדיקה להותירו במעצר מאחורי סורג ובריח.

5. במסגרת הדיון נשמעו עמדות הצדדים וכן נחקרו מפקחים מוצעים מטעם המשיב. בתום הדיון הוריתי על הגשת דיווח מטעם מנהל הפיקוח האלקטרוני בנוגע להיתכנות הטכנית להורות על מעצר המשיב בפיקוח אלקטרוני בביתו בירושלים. הדיווח הוגש ולימד על היתכנות כאמור בכפוף לעריכת התאמות שונות. בהתאם להסכמת הצדדים, ההחלטה שכאן ניתנת בלא צורך בקיום דיון נוסף.

ג. דיון והכרעה

6. הבקשה שכאן אינה למעצר בשל הליכים המתנהלים בישראל, מכוח חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות

אכיפה-מעצרים) התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), אלא למעצר בשל הליכי הסגרה, מכוח סעיף 5 לחוק ההסגרה.

7. כבר נקבע כי "חוק המעצרים חל על הליכים לפי חוק ההסגרה מכוח עיקרון 'התחולה הכללית', הפורש אותו על כלל דברי החקיקה האחרים שעוסקים במאטריה של סמכויות מעצר ועיכוב, אם לא נקבעו בעניין הוראות אחרות" (בש"פ 7241/19 היועץ המשפטי לממשלה נ' חלווני, פסקה 24 (12.11.2019), להלן: עניין חלווני). עם זאת, קיימים הבדלים מסוימים בין הליכי מעצר מכוח שני חוקים אלה. בין היתר יש לתת משקל מיוחד לעילת המעצר של חשש להימלטות מאימת הדין, וזאת בשל "החשש המובנה מהימלטות המבוקש בהליכי הסגרה, בשילוב עם האחריות המיוחדת החלה על מדינת ישראל כלפי המדינה המבקשת לקיים הליכי הסגרה תקינים" (בש"פ 725/09 היועץ המשפטי לממשלה נ' אברג'יל, פסקה 17 (30.1.2009)). נקבע כי "ככל שניתן להבטיח את מטרות המעצר, ובכלל זה את התחייבויותיה של ישראל כלפי המדינה מבקשת ההסגרה במסגרת תנאי שחרור הולמים, תיטה נקודת האיזון הראויה לעבר הגשמת חירות האדם ממעצר. אם לא ניתן להבטיח בתנאי שחרור הולמים את מטרות המעצר, בהתחשב בייחודן בהליך ההסגרה, לא יהא מנוס מהותרת המבוקש במעצר עד לסיום הליך ההסגרה בעניינו" (שם, פסקה 21; ראו גם בש"פ 6589/20 היועץ המשפטי לממשלה נ' טייב, פסקה 10 (30.9.2020)).

8. בעת עריכת האיזון בין הערכים והאינטרסים המתנגשים, כך נקבע, "על בית המשפט לבחון אפוא כל מקרה בהתאם לנסיבותיו, כאשר לעניין זאת יילקחו בחשבון שיקולים רלוונטיים שונים כגון סוג העבירה המיוחסת למבוקש, רמת המסוכנות הנובעת ממנו והשלב שבו נמצא ההליך ההסגרה, כמו גם משכו הצפוי" (עניין חלווני, פסקה 25).

9. במקרה שכאן, המעשים המיוחסים למשיב מקימים עילת מעצר מסוג מסוכנות, שכן מדובר בעבירות רכוש שעל פי הנטען "מבוצעות באורח שיטתי או בהיקף ניכר... או תוך שימוש באמצעים מיוחדים ומתוחכמים" (בש"פ 11136/03 מדינת ישראל נ' איטח, פ"ד נח(5) 337 (25.12.2003); ראו גם בש"פ 9132/17 זר נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (29.11.2017), ועוד רבים). אכן, אין להקל ראש בביצוע מעשי מרמה מתוחכמים, באופן שיטתי ובסכומי עתק. עם זאת, יש לזכור כי בסופו של יום מדובר בעבירות רכוש ומרמה; המעשים המיוחסים למשיב פסקו על פי הנטען לפני כארבע שנים וחצי; והוא אינו בעל עבר פלילי.

10. קיימת גם עילת מעצר של חשש להימלטות המשיב מאימת הדין. המשיב אינו אזרחי ישראל. נטען גם כי בעשור שעד שנת 2020 יצא המשיב מישראל בתדירות גבוהה מאד, ובממוצע למעלה מעשרים פעם מדי שנה. העונש החמור שעלול להיגזר על המשיב אם יורשע, יכול להוות תמריץ להימלטותו. מנגד, המשיב ומשפחתו השתקעו בישראל בשנת 2011. נטען ולא הוכחש כי משפחתו של המשיב מושרשת בישראל, ילדיו לומדים ועובדים כאן וכך גם רעייתו. הוצהר כי כל בני המשפחה למעט המשיב הם אזרחי ישראל, והמשיב עצמו הוא בעל מעמד של תושב. המשיב טען כי כלל טיסותיו היו לארצות הברית במסגרת עבודתו, למעט טיסה שנתית אחת לחופשה באירופה עם בני משפחתו. כמו כן על פי הנטען בשנים האחרונות המשיב עובד בישראל.

11. לו ניתן היה לבחון בתוך זמן קצר יחסית את עוצמת עילות המעצר והאפשרות להפיגן באמצעות תסקיר, נראה כי היה מקום להמתין לכך בטרם מתן החלטה בעניינו של המשיב. אלא שלעת הזאת פרק הזמן לעריכת תסקיר עומד על למעלה מחודשיים, ונראה כי הותרת המשיב במעצר מאחורי סורג ובריח לאורך כל אותה תקופה תפגע בו באופן משמעותי. מנגד, גם שחרור המשיב בתנאים בלבד עלול לעורר קושי, וזאת נוכח עוצמת עילות המעצר, ובייחוד נוכח האינטרס הציבורי שבעמידתה של ישראל בהתחייבויותיה הבינלאומיות.

12. באיזון בין השיקולים הצריכים לעניין, סבורני כי יש לאפשר למשיב לצאת ממעצר מאחורי סורג ובריה אך לא בדרך של שחרור בתנאים, אלא בדרך של מעצר בפיקוח אלקטרוני תוך מתן ערובות משמעותיות, וזאת גם בטרם קבלת תסקיר מעצר בעניינו.

13. אציין כי רעייתו של המשיב וכן שלושת בניו נחקרו לפניי. הרושם היה כי מדובר במפקחים המבינים את מהות תפקידם, ויכולו לשמש בו. איני מתעלם מקושי מסוים בכך ששלושת בניו של המשיב יפקחו עליו, שכן מדובר בצעירים בשנות העשרים לחייהם, אך יש לציין ששניים מן הבנים נשואים, והבנים כולם נשמעו כרציניים ואחראיים. בנסיבות אלה, סבורני כי יש לאפשר גם לבני המשיב לשמש כמפקחים.

14. אני מורה אפוא כי המשיב יעצר עד תום ההליכים נגדו, אולם יוכל לשהות שלא מאחורי סורג ובריה בכפוף לתנאים הבאים:

א. המשיב ימצא במעצר בפיקוח אלקטרוני בביתו ברחוב מנחת יצחק 15 דירה 14 בירושלים, וזאת בכפוף לעריכת ההתאמות הנדרשות בדיווח מנהל הפיקוח האלקטרוני. טלפון להתקשרות: 058-5755434.

המעצר יהיה בפיקוח צמוד למשך כל שעות היממה של רעיית המשיב או מי משלושת בניו ה"ה פנחס מנחם פיין, ראובן איתמר פיין, או מאיר פיין, וזאת בכפוף לחתימתם על ערבות כאמור להלן.

ב. המשיב יתייצב לכל דיון בבית המשפט.

ג. ניתן בזאת צו עיכוב יציאה מהארץ נגד המשיב. המשיב יפקיד את כלל דרכונו, וכן כל דרכון פג תוקף שברשותו, כתנאי ליציאתו מבית המעצר.

ד. להבטחת קיום התנאים שנקבעו, יפקיד המשיב סך של 500,000 ₪, יחתום על התחייבות אישית בסך של מיליון ₪ וכל אחד מן הערבים יחתום על ערבות צד שלישי בסך של מיליון ₪.

ה. התנאים שנקבעו (לרבות עריכת ההתאמות הנדרשות בדיווח מנהל הפיקוח האלקטרוני והתקנת הפיקוח) ימולאו עד השעה 17:00 (אם מדובר ביום חול) או עד השעה 11:00 (אם מדובר ביום שישי או ערב חג), ולא - ביצוע ההחלטה יעוכב עד ליום העבודה הבא.

ו. היציאה מבית המעצר תוכל להיעשות בפני שוטר או סוהר המוסמך לכך.

15. שירות המבחן יגיש תסקיר מעצר בעניינו של המשיב עד ליום 1.11.23 ולאחר מכן יוכל כל צד לפנות בכל בקשה שימצא לנכון.

16. בהתאם להסכמת הצדדים ועל מנת לאפשר למבקשת לערור על ההחלטה בלא שינוי המצב הקיים, אני מורה כי ביצוע ההחלטה יעוכב למשך 48 שעות, היינו עד יום 18.7.23 בשעה 16:00. המבקשת תודיע בהקדם אם החליטה להגיש ערר, וככל שהיא מגישה אותו תעשה כן עד יום 17.7.23 בשעה 18:00. אם תודיע המבקשת כי החליטה שלא להגיש ערר עיכוב הביצוע יבוטל מיידית.

17. המזכירות תודיע לצדדים על ההחלטה באופן טלפוני וכן תמציאה גם לשירות המבחן.

18. ניתן לערור על ההחלטה בתוך שלושים ימים.

ניתנה היום, כ"ז תמוז תשפ"ג, 16 יולי 2023, בהעדר הצדדים.